

برای حمایت از حقوق پدیدآوران در آنها (وزارت علوم، تحقیقات، فناوری به شماره ۱۹۵۹۲۹/و تاریخ ۱۳۹۵/۹/۶) از پایگاه اطلاعات علمی ایران (گنج) در پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایراندک) فراهم شده و استفاده از آن با رعایت کامل حقوق پدیدآوران و تنها برای هدفهای علمی، آموزشی، و پژوهشی و بر پایه قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان، و هنرمندان (۱۳۴۸) و الحاقات و اصلاحات بعدی آن و سایر قوانین و مقررات مربوطه شذنی است.



دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته مطالعات زنان

گرایش زن و خانواده

بررسی موارد منع و محدودیت اشتغال زنان از دیدگاه فقهی و حقوقی

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر فریبا حاجیعلی

استاد مشاور:

سرکار خانم دکتر زهرا سادات میرهاشمی

دانشجو: زهرا حاجی محمد حسن

شهریور ماه سال ۱۳۹۴



دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته مطالعات زنان

گرایش زن و خانواده

موارد منع و محدودیت اشتغال زنان از دیدگاه فقهی و حقوقی

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر فریبا حاجیعلی

استاد مشاور:

سرکار خانم دکتر زهرا سادات میرهاشمی

دانشجو: زهرا حاجی محمد حسن

شهریور ماه سال ۱۳۹۴

تقدیم به :

ساحت مقدس حضرت ولی عصر (عج) بقیه الله فی ارضه ، به امید
ظهور حضرتش

پدر و مادر عزیزم که مظهر جلالت عشق اند و بهترین یاور عرصه های زندگی ام .

خواهرانم که در تمام لحظات زندگی یاورم هستند .

و تقدیم به همسر عزیزم به خاطر بردباری و همراهی در مسیر زندگی

تقدیر و سپاس :

حمد و سپاس خداوندی را که خود را به ما شناسانید و شیوه سپاسگذاری اش را به ما الهام نمود و ابواب علم ربوبیت خویش را به روی ما گشود و مارا به اخلاص در توحید او راه نمود و از الحاد و تردید در امر وی به دور داشت . (صحیفه سجادیه ، نیایش یکم)

لطف بیکران الهی را سپاس می گویم که در دامن خانواده ای مومن و متدین رشد یافته و در مسیر یادگیری روز افزون علوم و معارف الهی قرار گرفتیم و در محضر اساتیدی متدین ، نیک و بنام تلمذ کردم .

این تقریر به همت استادان گرانقدری فراهم آمده است که سپاس از آنها به هیچ گونه کلام و وصفی میسر نخواهد بود . با این همه از استاد عزیز و گرانقدرم سرکار خانم دکتر فریبا حاجیعلی که قبول زحمت کردند و مادرانه و با جان و دل هدایتم در این پژوهش را عهده دار شدند ، تشکر و قدردانی میکنم . همچنین از استاد عزیزم سرکار خانم دکتر زهرا سادات میر هاشمی که با وجود مشغله های فراوان همیشه و با رویی گشاده مرا پذیرا بودند و از جان و دل یاریم کردند ، نهایت سپاس و تشکر را دارم .

بر خود لازم می دانم از مدیریت محترم گروه مطالعات زنان و همچنین از اساتید محترم که از محضرشان استفاده نمودم تشکر و قدردانی کنم.

چکیده:

در اسلام زن و مرد از مواهبی مانند فکر، اراده و اختیار برخوردارند؛ از این رو هر دو می توانند در تحصیل احتیاجات زندگی که حیات انسان مبتنی بر آن است، فعالیت کنند. بنابراین زن هم مثل مرد میتواند به طور مستقل کار کند و مالک نتیجه کار و کوشش خود شود. در یک نگاه کلی، اسلام به کار زنان با شرایطی که برای آن مقرر شده، مخالف نیست؛ اما در تعارض میان کار زنان و ارزش های مهم و بنیادی تر، نگاه اسلام به کار زنان متفاوت خواهد بود. سعی بر آن است که در کنار کار زنان، ارزش های بنیادین و اساسی صیانت و حمایت شود. در همین زمینه، ارزش ها و نهادهایی مثل خانواده، که در اسلام دارای اهمیت بنیادین هستند، صیانت می شوند و حفظ آنها در درجه ی اول اهمیت قرار دارد. در نظام حقوقی اسلام، بر اساس مصالح جامعه ی اسلامی، حفظ بنیان و اساس خانواده، مصلحت زنان و سایر مصالح اسلامی و عقلایی، محدودیت ها و ضوابطی برای اشتغال زنان در نظر گرفته شده است، تا از آن طریق، مصالح مهم تر و اساسی تر حفظ و اهدافی که برای خانواده و جامعه ی اسلامی ترسیم شده، محقق و عملی گردد. یکی از موارد ممنوعیت و محدودیت اشتغال بانوان ناشی از محیط و نوع شغل است. در اسلام، برخی شرایط عمومی به خاطر مصالح جامعه و امنیت زنان، برای حضور زن در جامعه در نظر گرفته شده اند که از جمله ی این شرایط، رعایت حجاب است. قرآن کریم در آیات متعددی زنان را مکلف به رعایت حجاب نموده است که با رعایت این تکلیف شرعی، زنان و مردان در محیط جامعه با آرامش روحی و روانی، کارهای خود را انجام خواهند داد.

به تاسی از اهداف کلان و احکام دین مقدس اسلام، در مقدمه ی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، خانواده واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان تلقی شده و خانواده، که زمینه ساز اصلی حرکت تکاملی و رشد پاینده است، اصل اساسی شمرده شده

بررسی دقیق قانون اساسی و منابع فقهی موجب رد هر گونه تصویری بر ممنوعیت زنان از اشتغال است. اما جای انکار نیست که قوانین عادی از جمله قانون شرایط استخدام قضات دادگستری مصوب ۱۳۶۴ به طور مستقیم زنان را از تصدی منصب قضاوت به معنای اخص منع نموده است. همچنین وفق ماده (۱۱۱۷) قانون مدنی، زوج می تواند همسر خویش را از مشاغل منافی حیثیت یا مصلحت خانواده منع کند. اگر چه قانون اساسی به عنوان اصول و سیاستهای کلی نظام، خاستگاه والایی در بیان تکالیف دولت در رعایت و تأمین حقوق ملت دارد اما در بسیاری از موارد به علت کلیت، نیازمند تبلور در قانون عادی است

این نوشتار در سه فصل کلی تنظیم شده است. فصل اول، کلیات، شامل مفهوم شناسی و پیشینه تاریخی مبحث اشتغال بانوان می باشد. در مفهوم شناسی لغات مرتبط با موضوع اشتغال بانوان هم از نظر لغوی و هم از نظر اصطلاحی بررسی شده اند. پیشینه تاریخی اشتغال بانوان ابتدا در کشورها و ادیان جهان بررسی شد و سپس در کشور ایران سیر تاریخی اشتغال بانوان از دوره مادها تا پس از انقلاب اسلامی مورد توجه قرار گرفته است. فصل دوم، مبانی اشتغال بانوان را شامل می شود. مبانی روانشناختی، جامعه شناختی، اقتصادی، فقهی و حقوقی هر یک در بخش های جداگانه مفصلاً بحث شده اند؛ در فصل سوم، محدودیت ها و ممنوعیت های اشتغال بانوان مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. بخش اول، ممنوعیت ها و محدودیت های ناشی از محیط و نوع شغل؛ بخش دوم، محدودیت ها و ممنوعیت های ناشی از زوجیت؛ بخش سوم و در انتها محدودیت ها و ممنوعیت های ناشی از جنسیت بحث شده است. و در انتهای این نوشتار پیشنهاداتی برای بهبود و شرایط شغلی بانوان آورده شده است.

کلید واژه: اشتغال، اشتغال زنان، زنان، فقه، حقوق، حقوق زن، محدودیت و ممنوعیت اشتغال

فهرست مطالب

مقدمه

بیان مسئله.....	۲
۱- پرسش های پژوهش	۵
۲-اهداف پژوهش و ضرورت آن	۶
۳-فرضیات پژوهش	۶
۴- چهارچوب نظری پژوهش	۷
۵- اطلاعات مربوط به روش شناسی پژوهش	۷
۶- نهاد یا موسساتی که می توانند از یافته های پژوهش بهره گیرند	۷
۷-پیشینه مطالعاتی تحقیق	۷
الف)کتاب	۹
ب) مقالات	۱۰
ج) پایان نامه ها	۱۱

فصل اول: کلیات

بخش اول : مفهوم شناسی	۱۲
-----------------------------	----

۱- مفهوم اشتغال

۱-۱ اشتغال در معنای لغوی	۱۳
۱-۲ اشتغال در معنای اصطلاحی	۱۳
۱-۳ انگیزش	۱۴

۲- تعریف کار

۲-۱ تعریف لغوی	۱۴
۲-۲ تعریف اصطلاحی	

- ۱۵..... ۲-۲-۱ تعریف حقوقی کار
- ۱۵..... ۲-۲-۲ تعریف اقتصادی کار
- ۱۶..... ۲-۳ مفهوم کار در اسلام
- ۱۶..... ۲-۴ کار از دیدگاه فقه اسلامی
- ۱۷..... ۲-۵ تعاریف دیگر
- ۱۷..... ۲-۶ تفاوت اشتغال و کار
- ۱۸..... ۲-۷ بیکار
- ۱۸..... ۳- تعریف فعالیت اقتصادی
- ۴- تعریف شغل
- ۱۸..... ۴-۱ شغل در معنای لغوی
- ۴-۲ شغل در معنای اصطلاحی
- ۱۸..... ۴-۲-۱ تعریف شغل از دیدگاه جامعه شناسی
- ۱۹..... ۴-۲-۲ تعریف شغل از دیدگاه روانشناسی
- ۱۹..... ۵- تعریف شاغل
- ۱۹..... ۵-۱ زن شاغل
- ۱۹..... ۵-۲ زن غیر شاغل یا خانه دار
- ۶- مفهوم توسعه
- ۱۹..... ۶-۱ توسعه در معنای لغوی
- ۱۹..... ۶-۲ توسعه در معنای اصطلاحی
- ۲۰..... ۶-۳ پیشینه طرح مباحث توسعه
- ۲۱..... ۶-۴ رویکردهای توسعه
- ۲۱..... ۶-۴-۱ توسعه با نگرش مادی
- ۲۱..... ۶-۴-۲ توسعه با نگرش وحیانی

۶-۵ ابعاد توسعه ۲۲

۶-۵-۱ توسعه انسانی ۲۲

۶-۵-۲ توسعه سیاسی ۲۲

۶-۵-۳ توسعه فرهنگی ۲۳

۶-۵-۴ توسعه اقتصادی ۲۳

۷- استقلال مالی

۷-۱ معنای لغوی استقلال مالی ۲۳

۷-۲ معنای اصطلاحی استقلال مالی

۷-۲-۱ استقلال مالی در فقه ۲۳

۷-۲-۲ استقلال مالی در حقوق ۲۴

۷-۲-۳ استقلال مالی در قانون مدنی ۲۴

۸- اهلیت

۸-۱ اهلیت در لغت ۲۵

۸-۲ اهلیت در اصطلاح ۲۵

۹- تعریف مال

۹-۱ مال در لغت ۲۶

۹-۲ مال در اصطلاح ۲۶

۱۰- تعریف مالکیت

۱۰-۱ مالکیت در لغت ۲۶

۱۰-۲ مالکیت در اصطلاح ۲۷

۱۰-۳ خاستگاه مالکیت ۲۸

۱۰-۳-۱ عامل فطری ۲۸

۱۰-۳-۲ عامل عقلی ۲۸

- ۳-۳-۱۰ عامل اجتماعی..... ۲۸
- ۴-۱۰ اهمیت و ضرورت مالکیت..... ۲۹
- ۵-۱۰ حدود مالکیت و اختیارات مالک ۳۰
- ۶-۱۰ اسباب و موجبات مالکیت ۳۱
- ۷-۱۰ انواع مالکیت ۳۲
- ۷-۱-۱۰ اصلی و بالذات ۳۲
- ۷-۲-۱۰ تبعی ۳۲
- ۷-۳-۱۰ حمایتی ۳۲
- بخش دوم : پیشینه تاریخی بحث ۳۴**
- گفتار اول : اشتغال زنان در اسلام ۳۵**
- مبحث اول : اشتغال زنان در عهد رسالت ۳۶
- ۱-۱ صنایع دستی ۳۸
- ۱-۲ نخ ریزی و پارچه بافی ۳۸
- ۱-۳ دست فروشی و دوره گردی ۳۸
- ۱-۴ نمونه ای از زنان در مشاغل مختلف ۳۹
- مبحث دوم: اشتغال زنان در عصر امامت ۴۱
- گفتار دوم : اشتغال زنان در جهان ۴۱**
- مبحث اول: بررسی تجربیات اشتغال زنان در تعدادی از ادیان ، تمدنهای و کشورهای جهان ۴۱
- الف) تمدنها
- ۱-۱ اشتغال زنان در رم باستان ۴۲
- ۱-۲ اشتغال زنان در یونان باستان ۴۲
- ب) ادیان
- ۱-۲ حق مالکیت زنان در دین یهود ۴۳

- ۲-۲ حق مالکیت زنان در مسیحیت ۴۳
- (ج) کشورهای جهان
- ۱- اشتغال زنان در اروپا
- ۱-۱ اشتغال زنان در اروپا پیش از صنعتی شدن ۴۳
- ۱-۲ اشتغال زنان در اروپا پس از صنعتی شدن ۴۴
- ۱-۲-۱ آلمان ۴۵
- ۱-۲-۲ سوئد ۴۶
- ۱-۲-۳ فرانسه ۴۷
- ۱-۲-۴ ایتالیا ۴۸
- ۱-۲-۵ فنلاند ۴۹
- ۱-۲-۶ اسپانیا ۴۹
- ۱-۲-۷ اروپای شرقی ۵۰
- ۱-۲-۸ انگلستان ۵۰
- ۲- اشتغال زنان در ایالت متحده آمریکا ۵۲
- ۳- کشورهای امریکای لاتین و کارائیب ۵۲
- ۴- کشورهای آفریقایی ۵۳
- ۵- کشورهای آسیایی ۵۴
- ۶- خاورمیانه ۵۵
- ۶-۱ عربستان ۵۵
- ۶-۲ لبنان ۵۶
- مبحث دوم : تحلیل و روند پژوهی اشتغال زنان در تجربیات جهانی ۵۶
- گفتار سوم : تاریخ اشتغال زنان در ایران ۶۰**
- مبحث اول : ایران قبل از اسلام ۶۱

- ۱-۱ ایران باستان ۶۲
- ۱-۲ دوره مادها ۶۵
- ۱-۳ دوره هخامنشیان ۶۵
- ۱-۴ دوره اشکانیان ۶۶
- ۱-۵ دوره ساسانیان ۶۶

مبحث دوم : ایران بعد از اسلام

- ۲-۱ ظهور دین اسلام تا نیمه دوازدهم ه.ش ۶۶
- ۲-۲ از نیمه قرن دوازدهم تا قرن ۱۴ ه.ش ۶۹
- ۲-۲-۱ کارگری ۷۱
- ۲-۲-۲ امور سیاسی ۷۱
- ۲-۲-۳ امور هنری ۷۱
- ۲-۳ دوران معاصر (قرن چهاردهم ه.ش)
- ۲-۳-۱ دوران قاجار ۷۲
- ۲-۳-۲ دوران پهلوی ۷۳
- ۲-۳-۳ وضعیت اشتغال زنان پس از پیروزی انقلاب اسلامی ۷۴
- جمع بندی و نتیجه گیری ۷۷

فصل دوم : مبانی نظری اشتغال زنان

- بخش اول : مبانی روانشناختی و جامعه شناختی اشتغال زنان ۸۱**
- گفتار اول : نظریه های روانشناسی پیرامون اشتغال زنان ۸۲**
- مبحث اول : درک متقابل عواطف و احساسات ۸۲
- مبحث دوم : عزت نفس ۸۲
- مبحث سوم : افسردگی و اضطراب ۸۳
- مبحث چهارم : آستانه تحمل ۸۳

- ۸۴..... مبحث پنجم : تقویت روحیه
- گفتار دوم : نظریات جامعه شناسی پیرامون اشتغال زنان**..... ۸۴
- ۸۵..... مبحث اول : نظریات جامعه شناسان کلاسیک
- ۸۵..... ۱-۱ کارکردگرایان
- ۸۵..... ۱-۲ طرفداران نظریه مبادله
- ۸۶..... مبحث دوم : نظریات نوین جامعه شناسان
- گفتار سوم : بررسی اشتغال زنان از دیدگاه فمینیستی**..... ۸۶
- ۸۷..... مبحث اول : رادیکال فمینیست ها
- ۸۸..... مبحث دوم : مارکسیست فمینیست ها
- ۸۹..... مبحث سوم : سوسیال فمینیست ها
- ۹۰..... مبحث چهارم : لیبرال فمینیست ها
- ۹۰..... مبحث پنجم : دیدگاه جغرافیای فمینیستی (جغرافیا و فمینیسم)
- بخش دوم : مبانی اقتصادی اشتغال زنان**..... ۹۲
- گفتار اول : نظریات اقتصادی پیرامون اشتغال زنان**..... ۹۳
- ۹۳..... مبحث اول : فشار اقتصادی
- ۹۳..... مبحث دوم : تئوری برابری
- ۹۴..... مبحث سوم : دیدگاه رقابت
- ۹۴..... مبحث چهارم : تثبیت جایگاه خانواده وزن
- بخش سوم : مبانی فقهی مرتبط با اشتغال زنان**..... ۹۵
- گفتار اول : بررسی مسئله اشتغال زنان در اسلام**
- ۹۶..... مبحث اول : اهمیت اشتغال زنان در اسلام
- ۹۶..... ۱-۱ جایگاه و منزلت زن در اسلام
- ۹۷..... ۱-۲ جواز مشارکت اجتماعی زنان

- ۳-۱ بررسی شبهات مربوط به حضور و اشتغال زنان در جامعه ۹۷
- مبحث دوم : حق مالکیت زنان در نظام فقهی اسلام ۹۸
- ۲-۱ حق مالکیت زن از دیدگاه فقها ۹۸
- ۲-۱-۱ حق مالکیت زن بر اموالش ۱۰۰
- ۲-۱-۲ استقلال مالی زن شوهردار ۱۰۱
- ۲-۲ مصادیق انواع مالکیت
- ۲-۲-۱ مالکیت اصلی و بالذات ۱۰۳
- ۲-۲-۲ مالکیت تبعی ۱۰۴
- ۲-۲-۳ مالکیت های حمایتی ۱۰۵
- ۲-۳ حق مالکیت و استقلال اقتصادی زن در قرآن کریم ۱۰۷
- ۲-۴ حق مالکیت و استقلال اقتصادی زنان در روایات ۱۱۲
- گفتار دوم : حق اشتغال زنان در فقه ۱۱۵**
- مبحث اول : قواعد فقهی مرتبط با اشتغال زنان ۱۱۶
- ۱-۱ : قاعده لاضرر ۱۱۶
- ۱-۲ : قاعده اتلاف ۱۱۷
- ۱-۳ : قاعده تسبیب ۱۱۸
- ۱-۴ : قاعده غنم ۱۱۹
- ۱-۵ : قاعده تفویض ۱۱۹
- ۱-۶ : قاعده تسلیط ۱۲۰
- مبحث دوم : دلایل عقلی بر اشتغال زنان ۱۲۰
- ۲-۱ تشویق انسان به فعالیت اقتصادی ۱۲۰
- ۲-۲ رشد شخصیت زنان ۱۲۲
- بخش چهارم : مبانی حقوقی مرتبط با اشتغال زنان ۱۲۳**

گفتار اول: بررسی اسناد و زمینه های قانونی اشتغال زنان..... ۱۲۴

مبحث اول: قانون اساسی..... ۱۲۴

مبحث دوم: قانون مدنی..... ۱۲۹

مبحث سوم: قانون کار..... ۱۳۲

مبحث چهارم: قوانین خاص

۴-۱ قانون خدمت نیمه وقت بانوان (مصوب ۱۳۶۲)..... ۱۳۵

۴-۲ قانون حمایت از مادران شاغل در دوران شیردهی (مصوب ۱۳۷۴)..... ۱۳۷

مبحث ۵: سیاست های اشتغال زنان در جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی)..... ۱۳۸

جمع بندی..... ۱۴۰

گفتار دوم: بررسی اسناد و قوانین در حقوق بین الملل..... ۱۴۱

مبحث اول: اسناد بین المللی حقوق بشر و اشتغال زنان..... ۱۴۲

۱-۱ مقاله نامه کار اجباری (مصوب ۱۳۰۳)..... ۱۴۲

۱-۲ اعلامیه جهانی حقوق بشر (مصوب ۱۳۲۷)..... ۱۴۳

۱-۳. مقاله نامه تساوی اجرت کارگران زن و مرد در قبال کار هم ارزش (مصوب ۱۳۳۰)..... ۱۴۴

۱-۴ مقاله نامه نفی تبعیض در امور مربوط به استخدام و اشتغال (مصوب ۱۳۳۷)..... ۱۴۵

۱-۵. میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (مصوب ۱۳۴۵)..... ۱۴۵

۱-۶ اعلامیه تهران (مصوب ۱۳۴۷)..... ۱۴۶

۱-۷ اعلامیه اسلامی حقوق بشر (مصوب ۱۳۶۹)..... ۱۴۸

۱-۸. منشور حقوق و مسئولیت های زن در کشورهای اسلامی (مصوب ۱۳۸۵)..... ۱۴۹

مبحث دوم: کنوانسیون رفع کلیه تبعیضات علیه زنان (مصوب ۱۳۵۸)..... ۱۵۰

۲-۱ حق مالکیت زنان در کنوانسیون..... ۱۵۲

فصل سوم: تحلیل و بررسی محدودیت ها و ممنوعیت های اشتغال زنان

- بخش اول: ممنوعیت ها و محدودیت های ناشی از محیط و نوع شغل ۱۵۶
- گفتار اول: اختلاط زنان و مردان در محیط کار ۱۵۷
- گفتار دوم: دیدگاه های مطرح پیرامون ارتباط زن و مرد ۱۵۸
- مبحث اول: ارتباط در حد ضرورت ۱۵۹
- مبحث دوم: ارتباط آزاد ۱۶۰
- مبحث سوم: ارتباط در حد اعتدال ۱۶۲
- گفتار سوم: قانون مندی روابط زن و مرد در قرآن ۱۶۴
- مبحث اول: پوشش زنان در برابر نامحرمان ۱۶۴
- ۱-۱-سوره نور، آیه ۳۱ ۱۶۴
- ۱-۲- آیه ۵۹ سوره احزاب ۱۶۵
- مبحث دوم: کیفیت ارتباط با نامحرم ۱۶۶
- ۱-۲- سخن گفتن با نامحرم ۱۶۶
- ۲-۲- خود آرایی و تبرج (احزاب) ۱۶۶
- ۲-۳- نگاه به نامحرم در سوره نور آیه ۳۰ و ۳۱ ۱۶۷
- گفتار چهارم: قانون مندی روابط زن و مرد در روایات ۱۶۸
- گفتار پنجم: دیدگاه فقها پیرامون روابط زن و مرد در اجتماع ۱۶۹
- بخش دوم: ممنوعیت ها و محدودیت های ناشی از زوجیت ۱۷۱
- گفتار اول: ریاست شوهر و اشتغال زن ۱۷۳
- مبحث اول: مفهوم ریاست خانواده ۱۷۴
- مبحث دوم: فلسفه ریاست شوهر بر خانواده ۱۷۵
- مبحث سوم: ریاست مرد بر خانواده در قرآن ۱۷۶
- مبحث چهارم: ریاست مرد بر خانواده در روایات ۱۸۰

- ۱۸۱ مبحث پنجم : حدود ریاست شوهر.....
- ۱۸۴ ۵-۱ ریاست شوهر و نفقه زن
- ۱۸۶ ۵-۲ ریاست شوهر و نظارت بر معاشرت و رفت و آمد زن
- ۱۹۱ مبحث ۶: ریاست خانواده ، مساله نزاحم و مصلحت و مفسده
- ۱۹۱ **گفتار دوم : ماهیت حقوقی ریاست مرد بر خانواده.....**
- ۱۹۲ مبحث اول : بررسی آراء فقها در مورد ریاست شوهر و اشتغال زن.....
- ۱۹۴ مبحث دوم : بررسی حقوقی ماده ۱۱۰۵ ق.م.
- ۱۹۵ **گفتار سوم : حق مخالفت زوج با اشتغال زوجه در قوانین.....**
- ۱۹۶ مبحث اول : محدوده مخالفت زوج با اشتغال زوجه
- ۱۹۶ ۱-۱ مغایرت شغل زوجه با مصالح خانواده.....
- ۱۹۷ ۱-۲ تنافی شغل زوجه با حیثیات زوجین
- ۱۹۷ مبحث دوم : ضابطه تشخیص.....
- ۱۹۸ مبحث سوم : حق زوج بر منع اشتغال زوجه و جبران خسارت
- ۱۹۹ ۳-۱ شرایط مطالبه ی خسارت قراردادی توسط ثالث.....
- ۱۹۹ ۳-۲ تخلف از قرارداد.....
- ۱۹۹ ۳-۳ تحقق ضرر.....
- ۲۰۰ ۳-۴ عدم دخالت علت خارجی در اجرای تعهد.....
- ۲۰۰ مبحث ۴: ماده ۱۸ قانون حمایت خانواده و تحلیل آن.....
- ۲۰۳ مبحث پنجم : شرط اشتغال زوجه در ضمن عقد نکاح
- ۲۰۳ ۵-۱ مفهوم شرط
- ۲۰۵ ۵-۲ انواع شرط و شرط اشتغال زوجه
- ۲۰۵ ۵-۲-۱ اشتغال و شرط ضمن عقد
- ۲۰۸ ۵-۲-۲ اشتغال و شرط بنایی

۲۰۹.....	۳-۲-۵ اشتغال و شرط ابتدایی
۲۱۲.....	۴-۲-۵ عدم شرط اشتغال
۲۱۲.....	۳-۵ شرط اشتغال زوجه در ارا فقهای معاصر
۲۱۶.....	بخش سوم: ممنوعیت ها و محدودیت های ناشی از جنسیت
۲۱۷.....	مبحث اول : ممنوعیت قضاوت
۲۱۹.....	مبحث دوم : محدودیت اشتغال در نیروهای مسلح
۲۱۹.....	مبحث سوم : ممنوعیت تصدی مسئولیت رهبری جامعه اسلامی توسط زنان
۲۲۰.....	مبحث چهارم : ممنوعیت تصدی پست ریاست جمهوری برای زنان
۲۲۴.....	تحلیل و بررسی و نتیجه گیری
۲۳۲.....	ارائه پیشنهادات و راهکار های قانونی
۲۳۶.....	منابع و مأخذ

مقدمه

بیان مسئله

پرسش های پژوهش

اهداف و ضرورت پژوهش

فرضیات پژوهش

چهارچوب نظری

روش شناسی

پیشینه مطالعاتی